

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e26801/facsimile.pdf> (tilgået 04. august 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

man saaledes som i andre Staters Forfatninger blot skal udtale sig ganske almindeligt om dette Punkt. I den begynte Forfatning siges der, hvor Ministeransvarligheden omtales, blot i almindelige Udtryk: at Repræsentantskabet vælger Ministrene og indfører dem for Godfærdighedens, der ene har Ret til at kunne dem. Det Samme er Udvalget, som min erede Stenmand anførte, med det franske Charter af 1830.

Ordfør. Ja, jeg kan ikke nægte, at jeg finder det rigtigere, at der her debateres i tilfælles Lov om Ministeransvarligheden, og at man her blot udtaler et almindeligt Princip, end her at foreskrive specielle Regler, naar der er en saadan midlrig Ret, som den, der her er optaget under den næste Grundlov. Iøvrigt skal jeg rigtigst gøre den Bemærkning, at de fleste Udfær om Ministeransvarligheden i de constitutionelle Stater er bleven uopfyldt. Paa den anden Side skal jeg bemærke, at jeg er aldeles enig i, hvad der er udtalet om, at det ikke er saa væsentlig den juridiske Ansvarlighed, det kommer an paa, som den politiske; den juridiske Ministeransvarlighed kan imidlertid ogsaa finde Sted, men dette maa da være for Handlinger, der virkelig er lovstridige, ikke blot Forberedelser, men ogsaa Lovens virkelige Udførelse, som man end ikke kan passere, at der er en saadan Hensigt til virkelig at handle imod Lovens Ordre, som den, der udføres til at udgøre en Forberedelse. Men hvis man i en tilfælles Lov kunde finde en saadan Bestemmelse, som paa den ene Side harpe Ministeransvarligheden og paa den anden Side ikke medførte en saadan Begrænsning for Ministerens Virksomhed, at man gjorde den betydelige Nytteindsigt til Landets Velles altså betænkelig eller fastlig for dem, vilde det vistnok være ønskeligt, om dette led sig udfør.

Anden. Det var mig rigtigst ikke muligt ganske nede at oplyste, hvad den erede Rigsdagsmand, der først talte, sagde; derfor maa jeg bede undskyldte, hvis jeg havde sagt Regler, der derved er blevet overflødig, ist det forekommer mig, at han allerede gik ind paa de Bemærkninger, som jeg nu skal gøre. Jeg vedder Ministerens Mening, at de Udtryk, som er brugte i Udsagnet, næppe ere hensigtsmæssige, men jeg kan ikke finde, at det Udtryk, der af Ministeren udtaler er foreskrevet, nemlig Godfærdigheds, er fuldstændig heligt udgik. Det forekommer mig, at det Simple og Renslige er, at udtale den Regel, at Ministrene kunne tiltales for deres Godfærdigheds, og da at overlade det til en senere Lovbestemmelse, som ændres i en senere Paragraph, at afgive, under hvilke Forhold Ministerens Godfærdigheds kan give Indsigelse til Riksdag og Dem.

Tred. Naar man blot vil holde sig til Udsagnet og begrænnde Ministeransvarligheden saaledes, som den der er begrænndet, saa vil man efter min Betænkning ikke blot undlade en Række af Handlinger, som en Minister kan begaae, nemlig de omstændige, men man vil ogsaa undlade ender, der vil ikke kunne kaldes Forberedelser, og som heller ikke altid medføre Rætteliggelse for Staten, men som en Minister dog ikke udfører her kunne begaae, t. Gr. Nepotisme. Den Minister, der gjer sig det til Bane at bestrøve sine Slægtninge til de bedste Embeder, kan, naar Grundlovsudvalget bliver Lov, ikke tiltales derfor, naar det ikke kan bevist, at han har indført aldeles utværlige Embedsmænd, thi da vil han gjer noget, der var Rætteliggelse for Statens Lære. Man vilde heller ikke kunne sige, at han begik en Forberedelse, thi han vilde altid have at anseer en eller anden Grund, der kunde gjer det Sten af, at han selv troede, at det Valg, han havde gjer, var det værdigt. Ialifald anseer Nepotisme ikke efter det almindelige Begreb som en Forberedelse, men inderer som en Forberedelse. Det er kun et Gempel, jeg her har anført. Jeg anseer det forværligt for rettet at holde sig til Ministerens Redaction af denne Paragraph, hvorefter et større Spilleum inder anseet, end efter Udsagnet, da det tilfælles Rigsdagen at anlæge og Rigtigheden at komme, hvorefter en Minister har gjer sig skyldig i en saadan For-

beredelse; men holder man sig strengt til Udsagnet, saa kan t. Gr. Nepotisme ikke paatrænge en Minister noget Ansvar.

Udg. I det Udvalgt, der er forelagt Forfatningen, er der ikke debateret nogen Lov om Ministeransvarligheden, saaledes som Comiteen har foreskrevet ved den følgende Paragraph, og det er derfor naturligt, at Udsagnet betegner de Handlinger, for hvilke Ministrene skulle kunne kaldes til Ansvar og tiltales ved Rigtigheden. Naar der derimod, som Comiteen har foreskrevet, skal gives en særskilt Lov om Ministeransvarligheden, saa nægter jeg ikke, at det kunde have endel for sig, ikke i selve Grundloven bekræfter at betegne de Handlinger, for hvilke saadan Ansvarlighed skal indtræde, og derfor er jeg ikke ganske utilbørlig til at gaar over til Ministerens Mening eller muligvis til en anden Redaction af denne Paragraph, som efter de afværende Discussioner maatte blive stillet, og hvorefter denne Ansvarlighed ikke blev udtalet saa bekræft, som i Udsagnet. Man forejaavde det er bleven bemærket, at det ikke synes foreneligt, paa en gang at betegne de Forberedelser eller Handlinger, for hvilke vedkommende Minister skulle tiltales, og dog debudde en særegen Lov om Ministeransvarligheden, skal jeg gjer opmærksom paa, at i den Forfatningslov, der under Sten December i forrige War er gjen for Præsiden, er det utværligt udtalet, at Ministrene skulle kunne kaldes til Ansvar for Krænndelse af Forfatningen, for Bestemmelser og for Forberedelse, men i Forbindelse dermed tilføjet, at de nærmere Bestemmelser for Ministeransvarligheden foretoges en senere Lovgivning. Uforeneligt ere altså disse tvende Bestemmelser ikke, men noget Andet er, om det dog ikke er hensigtsmæssigt, at betegne Ansvarligheden i Grundloven i almindeligere Udtryk, og overlade det Dørlige til den Lov, der erklæres at skulle udgives.

G. W. Jespersen. Jeg ved ikke at have sagt, hvis det havde siget til mig, at det er uforeneligt, paa en gang at betegne de Forberedelser eller Handlinger, for hvilke vedkommende Minister skulle tiltales, og dog debudde en særegen Lov om Ministeransvarligheden; men jeg udtales mig i den Mening, at det ikke er passende eller hensigtsmæssigt i det Udvalgt, man anseer det for rigtig, at der gives en Lov, der nærmere ordner Ansvarligheden, da at give saadanne Bestemmelser, som i Udsagnet.

Dag. Jeg tror ikke, at det vilde være ønskeligt at undlade her i Grundloven at tage de nærmere Bestemmelser om Ministeransvarligheden, fordi man siger, at der skal gives en Lov, der nærmere ordner Ansvarligheden. Det vil vist sig i mange Paragrapher heri Grundloven, at der er en Bestemmelse om, at der skal gives nye Love, men det er ikke saa let at give disse nye organiske Love, som at bestemme, at de skulle gives. Der kan hænges lang Tid, inden disse Love kunne udføres, og det er da nødvendigt, at Rigtigheden har noget at gaar efter i denne Tid, og Hølle-Repræsentationen en Regel for sine Bestatninger i denne Henseende. Med Hensyn til selve Udtrykket kan jeg ikke andet end henholde mig til Majoritetens Erklæring, at Ordret i Udsagnet virkelig gaar videre end de i Ministerens Forslag. Bestemmelser om, at Handlinger, der ere uordenbar Rætteliggelse for Staten, kunne paalægges og dømmes, anseer netop, at Ministrene kunne drages til Ansvar for Forekommelse i deres Embedsforretteliggelse, for Handlinger, der maatte kunne betegnes med de Ord, der ere brugte i en anden politisk Lov: „at vise Mangel paa pligtfuldig Opmærksomhed“, da den Forbering kan gjeres til dem, der faae i Spidsten for Statens Størelse, at de skulde vise en saadan. Da disse Ord ere rigtigst anseende paa det andet Sted, er en anden Sag. Derfor man kan vilde bestemme, at Ministrene kunne tiltales for Embedsforretteliggelse, saa vilde man ikke sige Andet end, at de kunne tiltales for det, andre Borgere i Almindelighed kunne tiltales for; Ministeransvarligheden politiske Charakter betegnes netop, som jeg altså har udtalet, ved de Ord: at de kunne drages til Ansvar for de Handlinger, der ere uordenbar Rætteliggelse for Staten.

(Beretning.)